

# Rapport från 17:e Världskongressen för stomiterapeuter, 15-19 juni 2008 i Ljubljana, Slovenien

Under temat ”**All roads lead us together**”, möttes stomiterapeuter / stomisjuksköterskor från alla världens hörn på kongresscentrum i den vackra staden Ljubljana. Det var med en stolthet som Sloveniens president, Dr Danilo Turk, hälsade oss välkomna till den första sjuksköterskekongressen någonsin i detta land.

## **WCET**

The World Council of Enterostomal Therapists är en världsorganisation för stomiterapeuter / stomisjuksköterskor med stort intresse för personer med stomi, inkontinens, sår. Organisationens mål är att utveckla vården för dessa patient grupper och att stödja stomiterapeuter / stomisjuksköterskor i deras utbildning och yrkesövning. Grundaren för stomiterapi var Dr Turnbull i samarbete med den första stomiterapeuten Norma Gill 1958.

23 svenska stomiterapeuter / stomisjuksköterskor var närvarande, sammanlagt var det 1500 deltagare från hela världen.

## **Sveriges framförande**

Från Sverige deltog kollegor med 3 orala presentationer, där Meta ingick i ett arbete samt två poster presentationer.

## **Pre- kongress**

Företaget Coloplast håll i pre-kongress möte dagen innan. Pre- kongressen handlade om hur de tagit fram ett instrument för att kunna klassificera huden på ett smidigt sett. Vi fick arbeta aktivt med mentometrar. Det var spännande och förde med sig tankar om hur vi skulle kunna arbeta med klassificeringen på våra mottagningar i Sverige.

Stomiterapeuter från Danmark, Spanien, Frankrike och Storbritannien har rigoröst designat ett instrument för att mäta livskvalitet hos individer med stomi. Frågeformuläret på 37 frågor var validerat och testat på 182 personer. Processen resulterade senare till 20 frågor angående livskvalitet. Frågeformuläret tar ca 5-10 min att besvara.

## **Norma Gill**

Stomiterapeut Paula Erwin-Toth från Cleveland, Ohio, USA, gav en fantastisk berättelse om vår allra första stomitereapeut Norma Gill. Norma vart svårt sjuk och fick då en stomi, hon återhämtade sig. Tillsammans med Dr Turnbull skapades ett unikt samarbete och Norma blev stomiterapeut. På den vägen skapades stomiterapin. Norma är idag död men hennes minne lever kvar i oss alla som arbetar för stomipatienten. Norma Gill Foundation arbetar med Tvinning projekt- att länder som kommit en bit på väg med stomivården lär andra länder, Scholarship-utbildning, Fundraising.

Paula berättade om sitt liv om hur hon föddes svårt missbildad i underlivet och troligen inte skulle överleva. Men stark som hon var med många operationer mötte hon en dag Norma Gill och fick henne som stomiterapeut. Idag är Paula själv stomiterapeut och en stor personlighet med enorm kunnighet inom stomivården i USA, där hon bla. är chef för utbildningen av stomiterapeuter i Cleveland.

*Att höra Paula föreläsa var för många det mest minnesvärde under hela kongressen.*

## **Irrigation**

*” Colostomy irrigation for whom and how? - from a patient and an ET nurse perspective ”*

Eva Karlsson stomiteapeut från Göteborg, presenterade detta arbete. Ett nationellt arbete, 7 stomiterapeuter från norr till söder i Sverige, inklusive Meta, har tillsammans arbetat fram ett strukturerat frågeformulär om irrigations metoden. Detta skickades sedan ut till stomiterapeuter i Sverige. Dessutom gjordes intervjuer med patienter med colostomi som irrigerade, majoriteten med diagnosen rektal cancer.

Resultaten visar att majoriteten av stomiterapeuter / stomisjuksköterskorna informerar om irrigationsmetoden. Varför irrigationen ej fungerade menade stomiterapeuterna / stomisjuksköterskorna var att patienterna hade parastomalt bräck, cytostatikabehandling, tidskrävande, de fick avföring mellan irrigationerna och hög ålder.

I intervjuerna med patienterna, framgick det att de flesta startade med irrigation inom 6 månader efter operation, median tid för irrigation var 7 år (2 månader -25 år).

Negativa aspekter var att viss föda och stress kunde påverka, problem med avföring i öppningen och då svårt att få in vattnet bl.a.

Positiva aspekter var att känna sig säker och kunna tömma tomt.

25 (39) patienter reste och irrigerade. De flesta använde ett endels stomibandage mellan irrigationen.

**Sammanfattning:** Colostomi irrigation är ett viktigt instrument att använda i rehabiliteringsprocessen och att stomiterapeuten / stomisjuksköterskan måste vara kompetent och positiv till metoden och kunna motivera och ge stöd till dessa patienter.

I Taiwan är inte irrigation ett alternativ utan där måste patienten utföra irrigation. Patienterna får ENDAST 1 påse åt gången att hämta ut- att jämföras med patienterna i Sverige som själva får välja irrigation och får ut stomimaterial för 1 år i taget, den mängd som behövs.

## **Huden kring stomin**

Stomiterapeut Paula Erwin-Toth från Cleveland, Ohio, USA lyfte fram vikten av att förebygga hudskador runt stomin. Skador i hud och vävnader kan uppstå snabbt och kräver att stomiterapeuten / stomisjuksköterskan blir konsulterad. Stomiterapeutens kunskap om hud och sårvård samt olika bandage, hjälpmedel har stor betydelse för patienten att hantera sitt dagliga liv.

## **Adhesive Remover**

Det senaste året har det på marknaden kommit ut flera typer av spray Adhesive remover- som skall göra det lättare för patienten att få bort stomipåsen från huden. Sprayen är Silicon baserad vilket gör att plattan lossnar direkt.

Många kollegor tycker att patienten inte har behov av en sådan produkt. En underökning som gjorts i England, just med syfte att undersöka vad patienten upplevde med detta hjälpmedel. Resultatet visade TVEKLÖST att patienterna upplevde sprayen som en underlättande del i stomivården. Ingen smärta upplevdes jämfört med att använda mjuka kompresser med ljummet vatten. Sprayen påverkade livskvalitet för dessa patienter.

Det känns oerhört viktigt att vi som arbetar med dessa patienter inte låter våra egna värderingar styra, utan att det är patienterna som får berätta om sin upplevelse. Det var väldigt tänkvärt.

## **Sexualitet**

Stomiterapeut Barbara Borwell England höll i en Workshop i Sexuella Skills-verktyg.

Vi satt i grupper från olika länder för att diskutera olika frågor om hur vi arbetar med sex och samlevnad med våra patienter. Det är så enormt viktigt att öppna upp för samtal om samlivet med respekt för vad patienten vill tala om. Stomiterapeuten / stomisjuksköterskan har ett ansvar och måste våga.

Ofta "glöms" detta ämne att tas upp.

## **Framtiden**

Nästa Världskongress blir 2010.

Vi har etablerat många nya kontakter i världen och framför allt med våra kollegor i Sverige. Vi har kommit långt med stomivården i Sverige jämfört med många andra länder, men vi måste alltid bli bättre.

*Stomiterapi är en unik, fantastisk specialitet att få arbeta med !*

**Vi är mycket tacksamma att vi fått deltagit på denna kongress.  
Stort tack!**

*Meta Gylin  
Stomiterapeut  
Ersta/Södertälje*

*Annica Wistedt  
Stomiterapeut  
Ersta*

2008-09-29